

بیماری مزمن کلیوی چیست؟

زمانیکه کلیه ها خوب کار نکنند، مواد زایدی که باید دفع شوند به میزان زیاد در خون انباشته شده و باعث اختلال دی سیستم های بدن می شود و فرد احساس بیماری می کند یا منجر به بستری بیمار می شود.

این مشکلات ممکن است به تدریج و در طی یک دوره زمانی طولانی و به صورت آهسته و اغلب بدون درد اتفاق بیفتد. اغلب بیماران مزمن کلیوی بدون علامت بوده و در خلال غربالگری افراد در معرض خطر کشف می شوند یا در بعضی مواقع بدون علائم اولیه به صورت ناگهانی و در مرحله پیشرفت بیماری مزمن کلیوی بستری می شوند. در صورتی که بیمار کلیه خود را به طور کامل از دست نداده است و حتی قبل از اینکه به مراحل پیشرفته نارسایی کلیوی برسد، با شروع درمان دارویی و رژیم غذایی مناسب شانس کنترل بیماری و حفظ کلیه ها وجود دارد.

بیماری مزمن کلیوی به ازدست دادن فعالیت و عملکرد کلیه در طی یک دوره زمانی چند ماهه، بیماری مزمن کلیوی اطلاق می شود و به عبارت ساده تر زمانی که حداقل به مدت سه ماه کلیه دچار علائم غیر طبیعی مثل دفع پروتئین در ادرار شده باشند یا وقتی که دچار افت در عملکرد خود یعنی دفع آب و مواد زائد باشند، بیماری مزمن کلیه بوجود آمده است.

علل بیماری مزمن کلیه چیست؟

دو دلیل اصلی بیماری مزمن کلیه، دیابت و پرفشاری خون می باشد که حدود ۷۰ تا ۷۵ درصد بیماران مزمن کلیوی را شامل می شوند. دلایل دیگر شامل بیماریهای التهابی کلیه، بیماریهای ارثی و ناهنجاریهای مادرزادی، بیماریهای نقص سیستم ایمنی و بیماریهای انسدادی مجرای کلیوی (مانند سنگ کلیه) می باشند. اکثر عوامل ایجاد کننده بیماری مزمن کلیوی همراه با درد نمی باشند و برای کشف بیماری نیاز به بررسی و انجام آزمایش می باشد.

اقدام به موقع در تشخیص بیماری مزمن کلیوی می تواند باعث جلوگیری از پیشرفت بیماری یا تاخیر در پیشرفت بیماری کلیه شده و عوارض این بیماری را کاهش دهد. به عنوان مثال بیماران دیابت و فشارخون بالا در صورت کنترل و درمان صحیح بیماری خود می توانند از ایجاد نارسایی در کلیه جلوگیری کنند.

بیماری مزمن کلیوی و طبقه بندی بیماری:

با توجه به کراتینین سرم، سن و جنس بیمار میزان فعالیت و عملکرد کلیه محاسبه شده و به صورت عدد بیان و شدت بیماری کلیه تخمین زده می شود. اقدامات پزشکی مورد نیاز براساس شدت بیماری تخمین زده می شود و برای بیمار انجام می شود تا با درمان مناسب سرعت پیشرفت بیماری کند یا متوقف شود.

چگونه از کلیه های خود مراقبت کنیم؟

همه افراد جامعه نیاز به ویزیت دوره ای حتی در زمان سلامت و انجام آزمایشات غربالگری (Screening) دارند. بیمارانی که در معرض خطر هستند نیاز به تکرار بیشتر معاینات و آزمایشات غربالگری دارند. بیماران دیابتی و پرفشاری خون، بیماران انسداد مجاری کلیوی و سنگ کلیه، بیمارانی که به بیماری های التهابی کلیه مبتلا شده اند (گلوMERولونفریت)، استفاده کنندگان مواد مخدر و استفاده بیش از حد مسکن ها ، عفونت ها و افرادی که به آنتی بیوتیک ها واکنش نشان می دهند و افرادی که سابقه بیماری کلیوی در خانواده دارند در معرض خطر بیماری مزمن کلیه هستند.

با مراجعه به موقع بیماران مزمن کلیوی به متخصص داخلی و فوق تخصص کلیه همچنین انجام مشاوره با متخصص تغذیه می توانند باعث تاخیر در پیشرفت بیماری شده و موجب زندگی بهتر برای بیمار و خانواده شود.

رژیم غذایی راهی برای کنترل وزن و موثر در کنترل و درمان قند خون، چربی و کلسترول بالا، فشارخون بالا می باشد. استفاده از داروها برای کنترل قندخون، فشارخون و اختلالات چربی خون زیر نظر پزشک، تغییر در سبک زندگی و افزایش فعالیت بدنی و قطع دخانیات همگی در کنترل و جلوگیری از پیشرفت بیماری مزمن کلیوی موثر است.

پیوند کلیه:

پیوند کلیه یکی از روشهای درمان جایگزین در بیماران مبتلا به نارسائی مزمن کلیه می باشد که سبب ارتقاء کیفیت زندگی و افزایش طول عمر این بیماران شده است. مهمترین مانع بر سر راه موفقیت پیوند کلیه از فردی به فرد دیگر پس زدن یا دفع پیوند می باشد.

همودیالیز (دیالیز خونی):

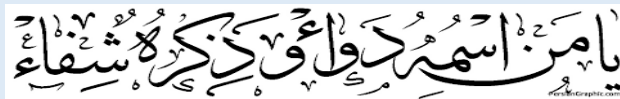
همودیالیز از شناخته شده ترین روش های جایگزینی کلیه می باشد. بیماران همودیالیز هفته ای ۳ بار و در هر نوبت ۴ ساعت دیالیز می شوند.

این بیماران نیازمند حضور در بخش های دیالیز می باشند. در طی مدت دیالیز بیمار، خون از بدن خارج شده و از طریق صافی و دستگاه دیالیز تصفیه شده و دوباره به بدن باز می گردد.

دیالیز صفاقی (دیالیز شکمی):

دیالیز صفاقی دارای انواع مختلف می باشد که در حال حاضر دیالیز صفاقی سرپایی مداوم بیش از بقیه روشهای مورد استفاده قرار می گیرد. بیمار در این روش در شبانه روز ۴ بار نیاز به تعویض محلول های دیالیز دارد که هر بار حدود ۳۰ دقیقه وقت بیمار را به خود اختصاص می دهد. در حالی که بدن ۲۴ ساعته صفاق کار تصفیه خون را انجام می دهد.

اکثر بیماران شانس انجام دیالیز صفاقی را دارند و می توانند از مزایای آن استفاده کنند. در حال حاضر با اقدامات انجام شده در کشور آمار بیماران دیالیز صفاقی رو به افزایش می باشد.

موضوع

بیماری مزمن کلیوی

واحد آموزش سلامت بیمارستان شهید فرج الله رضازاده

فروردین ۱۴۰۴

